

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1509

22.12.2017

Прем'єр-міністру України

ГРОЙСМАНУ В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Петренка О. М., оголошений на засіданні Верховної Ради України 22 грудня 2017 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 6 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м.Київ, вул.Грушевського, 5

№542

«07» грудня 2017р.

**Прем'єр-міністру України
ГРОЙСМАНУ В.Б.**

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

(в порядку статті 15 Закону України «Про статус народного депутата України»)

*Щодо критичної ситуації на ринку мінеральних добрив України
та сприяння захисту національних суб'єктів господарювання*

Шановний Володимире Борисовичу!

Протягом поточного року склалась критична ситуація на ринку мінеральних добрив України. Найбільші вітчизняні виробники азотних добрив працювали вкрай нестабільно через гостру недостатність обігових коштів для придбання природного газу як основної сировини для виробництва мінеральних добрив та демпінговий імпорт мінеральних добрив з Російської Федерації.

Ці бюджето- та містоутворюючі підприємства опинились на межі повної зупинки та банкрутства. З одного боку, така ситуація має вкрай негативні економічні наслідки в масштабах цілої країни – дефіцит азотних добрив призводить до зниження врожайності культур та погіршення конкурентоздатності вітчизняної аграрної продукції, що негативно позначається на фінансовому стані сільгоспвиробників. З іншого боку, відбувається дестабілізація соціальної ситуації у відповідних регіонах - зменшуються відрахування до бюджетів різних рівнів, зростає заборгованість підприємств із заробітної плати, скорочуються штати працівників. Зростання цін на продовольство лягає додатковим тягарем на кожного громадянина - споживача.

Ключовим чинником, що створив передумови такого становища, є політика демпінгового імпорту карбаміду і КАС та нітрату амонію походженням з Російської Федерації.

В ході розслідування Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі були зібрані належні докази, які підтверджують необхідність коригування собівартості карбаміду і КАС російських виробників з врахуванням ринкової

ціни газу (основної складової такої собівартості) під час розрахунку демпінгової маржі в рамках даного антидемпінгового розслідування. Проте 27.12.2016 року Міжвідомчою комісією з міжнародної торгівлі прийнято рішення №АД-363/2016/4411-05 про застосування досить низьких ставок антидемпінгового мита для продукції виробництва підприємств групи ВАТ «МХК «ЄвроХім» – 18,78%, а для продукції виробництва ПАТ «Куйбишевазот» – 4,19 %.

В подальшому, за необґрунтованим поданням Мінагрополітики від 13.02.2017 року рішенням Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі було призупинено антидемпінгові заходи щодо імпорту в Україну карбаміду і КАС походженням з Російської Федерації. І лише в травні 2017 року було поновлено дію антидемпінгових заходів та змінено розмір ставки антидемпінгового мита на імпорт в Україну карбаміду та КАС до 31,84%.

Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі мала усі підстави для прийняття рішення про застосування антидемпінгового мита за ставкою 46% при імпорті карбаміду та КАС з Російської Федерації ще в серпні 2016 року. Проте цього не було зроблено.

Крім того, у 2014 році за результатами розгляду звітів та висновків Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, а також в результаті проведення перегляду антидемпінгових заходів (проміжного та у зв'язку із закінченням строку їх застосування) щодо імпорту в Україну нітрату амонію (аміачної селітри) походженням з Російської Федерації, Міжвідомчою комісією з міжнародної торгівлі було прийнято рішення №АД-315/2014/4421-06 від 01 липня 2014 року про встановлення антидемпінгового мита на аміачну селітру, що виробляється згідно з ГОСТ 2-85 (класифікується згідно з УКТЗЕД за кодом 3102 30 90 00) на рівні:

- для експортера ВАТ "Дорогобуж" – 20,51 %;
- для експортера ВАТ "МХК "ЄвроХім" – 36,03 %;
- для інших експортерів та загалом для Російської Федерації – 36,03 %.

Проте, станом на сьогодні, на жаль, зазначене рішення жодним російськими експортерами не виконується, в результаті чого завдається значна економічна шкода не тільки національним товаровиробникам, а й в цілому Державі Україна в формі недоотриманих значних бюджетних надходжень, і антидемпінгові заходи не призводять до стабілізації становища національних товаровиробників.

ВАТ «МХК «ЄвроХім» та її дочірніми компаніями, з метою ухилення від сплати встановленого антидемпінгового мита, а також безпідставного зменшення ввізного мита на аміачну селітру, штучно розроблено та запроваджено нові технічні умови для виробництва аміачної селітри (ТУ 2181-072-05761643-2012), а саме додаванням до аміачної селітри в нікчемній кількості кальцію та незначного зниження в продукті сумарної масової частки нітратного та амонійного азоту.

Від так, в результаті виробництва підприємствами групи ЄвроХім аміачної селітри, що за своїми корисними та агро-хімічними властивостями є тотожною до аміачної селітри щодо якої введені антидемпінгові заходи, проте виробляється за іншими ніж визначено в рішенні Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі умовами та якому присвоєно нову назву – «Добриво амонійно-нітратне» (замість нітрату амонію) та новий код УКТЗЕД – 310 240 90 00, дозволило безперешкодно ігноруючи рішення Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі № АД-315/2014/4421-06 від 01.07.2014 р. ввозити аміачну селітру без сплати 36,03% антидемпінгового мита.

Крім того, важливим буде звернути увагу, що ігнорування рішень Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі щодо встановлених антидемпінгових заходів не єдина норма, що порушується в результаті такої нахабної поведінки російського експортера, адже, у відповідності до митно-тарифного регулювання щодо імпорту на територію України нітрату амонію (аміачної селітри) код УКТЗЕД 3102 30 90 00 встановлюється в розмірі 6,5%, а щодо імпорту «добриво амонійно-нітратне» (зареєстроване за кодом УКТЗЕД 310 240 90 00) – 5%.

ВАТ «Дорогобуж» та її дочірні компанії, використовуючи «позитивний» досвід російських колег та експортерів «нової» російської аміачної селітри щодо ухилення від сплати встановлених України антидемпінгових заходів, так само було розроблено та впроваджено нові технічні умови виробництва аміачної селітри – ТУ 2189-104-00203815-2006.

У відповідності до зазначених ТУ «нової» російської аміачної селітри, як і у випадку з групою компаній ЄвроХім, виробництво здійснюється шляхом присвоєння нової назви аміачній селітрі, додаванням в нікчемно малих кількостях додаткових сполук та незначному зменшенні сумарної частки азоту в продукті.

В Україні така продукція компаній групи Дорогобуж більше відома як «Добриво змішане сухе марки НРК 33:1:1», код УКТЗЕД 310 520 10 00, сумарні масові частки в якому складають: азоту (N) – 33%, фосфату (P) – 1%, калію (K) – 1%, і як у випадку з компаніями російської групи ЄвроХім, дозволило компаніям групи Дорогобуж ігнорувати рішення Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі № АД-315/2014/4421-06 від 01.07.2014 р. й ввозити добриво, що фактично є аміачною селітрою, без сплати 20,51% антидемпінгового мита.

Іншим яскравим прикладом протидії російськими експортерами вимог законодавства України є група компаній УралХім (Кіровочепецький хімічний комбінат) з новими умовами виробництва «не» аміачної селітри викладеними в ТУ 2186-012-07623164-2000.

За даними технічними умовами «нова» аміачна селітра має нову назву – Добриво складне азотно-фосфорне: азотофосфат марки НР 33-3 (код УКТЗЕД 310 551 00 00), «створюється» шляхом незначного зменшення сумарної частки азоту в продукті та додавання в нікчемній кількості

додаткової сполуки – фосфату, в результаті чого компанії групи УралХім не сплачують встановленого рішенням Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі № АД-315/2014/4421-06 від 01.07.2014 р. антидемпінгового мита в розмірі – 36,03%.

В результаті таких дій, тільки за 10 місяців 2017 року на територію України було ввезено приблизно 750 000 тон аміачної селітри російського виробництва, виробленої згідно з новими ТУ, в зв'язку з чим Державним бюджетом України недоотримано орієнтовно:

Найменування виробника	Орієнтовна кількість ввезеної аміачної селітри за новими ТУ	Орієнтовний розмір недоотриманих надходжень до Державного бюджету (ігнорування антидемпінгового мита та зміна митного тарифу), грн.
Дорогобуж	470 тис. тон	<u>475 млн. грн.</u>
Єврохім	250 тис. тон	<u>475 млн. грн.</u>
Уралхім	30 тис. тон	<u>50 млн. грн.</u>
Всього:	750 тис. тон	<u>1,0 млрд. грн.</u>

Проте, за цей же період російськими експортерами на територію України було ввезено аміачної селітри, що класифікується згідно з УКТЗЕД за кодом 3102 30 90 00 зі сплатою антидемпінгового мита лише близько 10 тис. тон, тобто тільки в орієнтовних обсягах це в 75 разів менше від реальної кількості імпортованого товару на територію України та більше ніж 1 мільярд гривень завданої Державному бюджету України шкоди.

Окремо і чи не найголовніше, необхідно звернути увагу на інформацію оприлюднену 20 вересня 2017 року Управлінням зв'язків із громадськістю та ЗМІ Генеральної прокуратури України.

Від так, Головною військовою прокуратурою Генеральної прокуратури України встановлено на підставі доказів, одержаних у кримінальному провадженні за фактом ведення Російською Федерацією агресивної війни проти України та фінансування терористичних організацій так званих «ДНР» і «ЛНР», а також з урахуванням інформації Служби безпеки України, що ряд підприємств, в тому числі дочірніх підприємств ЄвроХіму, здійснювали постачання азотних добрив (аміачна селітра) на тимчасово непідконтрольні українській владі окремих районів Донецької та Луганської областей поза митним контролем через припинені й заборонені урядом пункти пропуску на російсько-українському кордоні. Також Головною військовою прокуратурою Генеральної прокуратури України встановлено, що кошти, отримані учасниками терористичних організацій «ДНР» та «ЛНР» внаслідок так званого «розмитнення» переміщених мінеральних добрив російського виробництва, спрямовуються до структурних підрозділів цих терористичних

організацій та використовуються для фінансування і забезпечення діяльності їх незаконних збройних формувань.

Тобто фактично за результатами проведення слідчих дій, співробітниками Головної військової прокуратури Генеральної прокуратури України (вих. N 10/4/1-4091-14-157дск-вих 17 від 12.09.2017, вих. N 05/1966дск від 13.09.2017) за сприянням Служби безпеки України встановлено, що такі групи компаній як Єврохім не тільки завдають шкоду Державному бюджету України в результаті ухилення від виконання норм чинного в Україні законодавства, а й фінансують незаконні збройні формування, тобто – тероризм.

Важливим та національно виважено-вірним кроком з боку Міністерства економічного розвитку та торгівлі України за проведення дій, які можуть зашкодити інтересам національної економічної безпеки, порушення статті 37 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність», статей 187, 194, 195, 196 і 198 Митного кодексу України було прийняття наказу №1383 «Про застосування спеціальної санкції - тимчасового зупинення зовнішньоекономічної діяльності на території України - до іноземних суб'єктів господарської діяльності».

У відповідності до якого Мінекономрозвитку у 40-денний строк з дня набрання чинності цим наказом ввело спеціальну санкцію – тимчасове зупинення зовнішньоекономічної діяльності на території України – до іноземних суб'єктів господарської діяльності, зазначених у додатку до цього наказу, в тому числі ряду компаній групи Єврохім, як тих, що зареєстровані в Україні, так і тих, що зареєстровані на території Російської Федерації.

Проте, вже на сьогодні ряд компаній групи Єврохім, щодо яких були введені спеціальні санкції, були «замінені» новими, як наприклад замість зареєстрованого в Україні та включеного до санкційного переліку дочірнього підприємства «Агроцентр ЄВРОХІМ-Україна» (податковий номер: 33102216) зареєстровано нове підприємство: товариство з обмеженою відповідальністю «Агроцентр Україна» (податковий номер: 41631387). Слушним буде повідомити та звернути увагу, що у обох цих компаній кінцевий бенефіціарний власник одна і та сама особа, а саме – МЕЛЬНИЧЕНКО АНДРІЙ ІГОРОВИЧ, РОСІЙСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ, який є головним акціонером Єврохім. Тобто Єврохім не зупинив свою діяльність на території України, а ймовірно і фінансування «ЛНР» та «ДНР».

Викликає занепокоєння відсутність належної реакції від органів державної влади, які будучи обізнаними про ситуацію, що склалася, завдяки численним зверненням підприємств, Союзу хіміків України, не вживають належних заходів для її виправлення. Передусім йдеться про державні органи, які в першу чергу покликані сприяти захисту національних суб'єктів господарювання та забезпечувати продовольчу безпеку в державі.

Як наслідок, в умовах проведення в Україні антитерористичної операції триває імпорт товарів від підприємств країни-агресора, які поставляють свою продукцію в АР Крим та на тимчасово окуповані території.

На підставі зазначеного, керуючись статтею 15 Закону України «Про статус народного депутата України», -

ПРОСИМО:

1. Встановити заборону на ввезення в Україну «Добрив мінеральних або хімічних, азотних» (Код згідно з УКТЗЕД 3102) та «Добрив мінеральних або хімічних із вмістом двох чи трьох поживних елементів: азоту, фосфору та калію; інших добрив; товарів цієї групи у таблетках чи аналогічних формах або в упаковках масою брутто не більш як 10 кг» (Код згідно з УКТЗЕД 3105) (за виключенням продукції із вмістом азоту менш ніж 25 мас. % в перерахунку на сухий безводний продукт), що походять з Російської Федерації, шляхом прийняття відповідної постанови Кабінету Міністрів України.

2. Винести на розгляд Ради національної безпеки і оборони України пропозиції про застосування санкцій згідно Закону України «Про санкції» стосовно заборони ввезення і реалізації на території України продукції виробництва ВАТ «Новомосковська акціонерна компанія «Азот», ВАТ «Невинномиський Азот», ДП «Агроцентр Єврохім-Україна», ВАТ «Куйбишевазот» та пов'язаних з ними осіб;

3. Міністерству економічного розвитку і торгівлі України з Міжвідомчою комісією з міжнародної торгівлі, до прийняття та вступу в законну силу відповідного нормативно-правового акту Кабінету Міністрів України про заборону на ввезення в Україну вищезазначених товарів:

1) забезпечити в найкоротші терміни розгляд питання про перерахунок в сторону збільшення антидемпінгового мита для вищезазначених товарів походженням з Російської Федерації;

2) забезпечити в найкоротші терміни проведення проміжного перегляду антидемпінгових заходів щодо імпорту в Україну нітрату амонію походженням з Російської Федерації, запроваджених рішенням Міжвідомчою комісією з міжнародної комісії від 27 грудня 2016 року №АД 315/2014/4421-06 та прийняття рішення щодо розширення об'єкту застосування антидемпінгових заходів при ввезенні нітрату амонію з вмістом домішок інших речовин;

4. Міністерству фінансів України та Державній фіскальній службі України вжити заходів щодо недопущення обходу антидемпінгових заходів при ввезенні мінеральних добрив в Україну.

З повагою

Народні депутати України

О.М. Петренко

(поб. 1/392)